

Čís. 2459.

Maření exekuce (zákon ze dne 25. května 1883, čís. 78 ř. zák.).

Předpisy o exekučním vymáhání daní.

Okolnost, že berní vykonavatel nezjistil počet zabavených věcí na skladě přepočítáním, nýbrž jen podle skladní knihy a že neopatřil věci ty zájemnými známkami, nevedí formálně správnému zabavení.

Předmětem přestupku §u 3 zákona nejsou jen věci zabavené právem zástavním, nýbrž i věci jinak zabavené (postížené pouhou úřední obstavkou), i věci zastupitelné, bylo-li při jejich zájemním popisu uvedeno jejich množství.

Trestnosti jednání toho, kdo zabavené věci odstranil (prodal), není na závalu ani skutečnost, že zabavené věci byly smíseny s nezabavenými, jelikož se vyráběly, na sklad dávaly a prodávaly (také) věci nové.

Skutková podstata přestupku §u 3 zákona (na rozdíl od §u 1 zákona) nevyžaduje, by pachatel sledoval svým jednáním další cíl a by z jednání toho vzešel ještě jiný účinek než právě porušení úřední autority.

(Rozh. ze dne 28. srpna 1926, Zm II 143/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Olomouci ze dne 30. října 1925, pokud jím byli stěžovatelé uznáni vinými přestupkem podle §u 3 zákona ze dne 25. května 1883, čís. 78 ř. zák.

Důvody:

Dovolávajíc se číselně jediného důvodu zmatečnosti čís. 9 a) §u 281 tr. ř. napadá zmateční stížnost hlavně rozsudkový výrok, podle něhož věci, tvořící předmět trestného činu obžalovaných, byly úřadem zabaveny. Stížnost namítá, že, nebylo-li zboží které mělo být zabaveno, berním vykonavatelem ani prohlédnuto ani přepočítáno, ba neviděl-li je exekutor vůbec, exekuce nebyla předsevzata řádně a podle zákona a že následkem toho nemohlo vzniknouti ani zástavní právo ke zboží tomu pro erár, který by ho byl mohl nabýti jen tehdy, kdyby věci byly podle předpisu všeob. zákona občanského (míněn jím patrně § 452 obč. zák.) znamenými převzaty do zájemního držení. Námitce té nelze přiznati oprávnění. Rozsudek sice zjišťuje, že berní vykonavatel Antonín P., nepřepočítal boty, které byly předmětem provedeného jím zabavení, nýbrž jen podle skladní knihy sčítal, kolik je jich na skladě, a že, nemaje zájemních (zabavovacích) známek, nedal na zabavené věci žádných známek. Než nalézací soud v tomto dvojím opomenutí vykonavatelově právem neshledal okolnost, pro kterou by věci, na něž se vztahoval jeho úřední výkon, nemohly být pokládány za věci, úřadem formálně správným způsobem zabavené. Podle rozsudkového zjištění šlo o výkon zabavení v rámci daňové exekuce, vedené berním úřadem jednak proti firmě Rudolf S. a spol. pro dlužnou daň výdělkovou, jednak proti veřejným společníkům téže firmy, obžalovanému Danieli S-ovi a Ignáci G-ovi,

pro dlužné osobní daně z příjmu. Podle předpisů o exekučním vymáhání přímých daní, shrnutých, pokud jde o zabavení hmotných věcí movitých, v §§ech 13—19 »Služební instrukce pro berní exekutory«, dlužno sice v zájemních protokolech zabavené předměty přesně zaznamenati a popsat i udati při tom i jich množství, počet kusů atd. (třetí odstavec Šu 17 instrukce), v případech pak, v nichž nedojde k uschování zabavených věcí, vyznačiti na nich zabavení způsobem, pro každého snadno poznatelným (poslední odstavec téhož Šu instrukce). Než tyto předpisy nemají toho významu, že by v každém případě výkonu zabavení bezvýjimečně bylo povinností berního vykonavatele jednak zjistiti množství (počet) zabavených věcí jich přepočítáním, jednak vyznačiti na nich samotných provedené zabavení. Potřeba přepočítávání věcí může bez újmy formální správnosti a úplnosti výkonu odpadnouti, má-li vykonavatel možnost jiným spolehlivým způsobem zjistiti množství (počet) zabavených věcí. Tomu bylo tak v souzeném případě, v němž pomůckou byla vykonavatelovi podle rozsudkového zjištění skladní kniha, a nic nenasvědčuje tomu, že při zabavení byly kýmkoli proneseny i jen pochybnosti o správnosti údajů skladní knihy. Obžalovaní sami dokonce ani za řízení v prvé stolici nepopírali, že boty byly v době provedení exekučních zájmů na skladě v onom množství, které je zaznamenáno v zájemních protokolech a na základě nich zjištěno též rozsudkem. Věcně ničím nedoložené pochybnosti, které v tom směru vyslovuje teprve zmateční stížnost, vymykají se z rámce zákonu odpovídajícího uplatňování důvodu zmatečnosti hmotněprávní, jehož se dovolává zmateční stížnost (§ 288 čís. 3 tr. ř.). Jak přepočítání zabavených věcí, tak opatření jich zájemními známkami jevílo se i technicky jen velmi nesnadno proveditelným vzhledem k tomu, že podle rozsudkového zjištění zabaveno bylo dne 23. března 1923 neméně než 4500 párů bot, dne 4. listopadu téhož roku pak kromě 4000 stop nevydělané kůže dalších 2795 párů bot a není zjištěno, že by bylo bývalo možným věci přepočítávati a známkami opatřovati aspoň po nějakých větších partiích hromadně. To, že zabavené věci nebyly od vykonavatele opatřeny zájemními známkami, dochází ostatně vysvětlení v jeho svědeckém údaji, zanamenaném i v rozsudkových důvodech, podle něhož známek neměl, zejména pak v jeho dalším údaji, že po převratě nebyly nové známky pořízeny. Účel sledovaný tímto opatřením, spočívá mimo to zřejmě (posl. odst. Šu 17 instrukce) v tom, by zabavení stalo se poznatelným, nebylo ho proto v souzeném případě zapotřebí vůči obžalovaným, kteří oba výslovně doznali, že o zabavení věcí věděli. Postrádá tudíž všeho podkladu a oprávnění i další námitka zmateční stížnosti, že obžalovaní, poněvadž zboží nebylo označeno jako zabavené, byli toho domněni, že se prodává zboží nezabavené. Množství věcí, které jsou předmětem trestného činu, je ostatně při skutkové podstatě přestupku podle Šu 3 zákona o maření exekuce skutečností právně naprosto bezvýznamnou, nalézací soud pak neshledal okolnosti, která by obžalovanému G-ovi přitěžovala při výměře trestu, v tom, že se trestného činu dopustil ohledně poměrně velmi značného množství zabavených věcí. Nebylo-li však podle předchozích úvah ani to ani ono opomenutí, sběhnuvší se při výkonu zabavení, na újmu formální správnosti výkonu, nebylo důsledně na překážku ani

vzniku zástavního práva k zabaveným věcem pro erár, nehledíc ani k tomu, že předmětem trestného činu, o který jde, nejsou podle zákona pouze věci, které zabaveny byly právem zástavním, nýbrž i věci jinak zabavené, zejména i věci, postižené pouhou úřední obstavkou.

S hlediska skutkové podstaty přestupku podle §u 3 zákona o maření exekuce jde výhradně o ochranu úředních opatření proti svémocnému nakládání s věcí, takovýmto opatřením stíženou, jehož trestnost jest závislou jen na formálně platném provedení exekučního úkonu tak, že je lhostejno, zda byla exekuce povolena pokud se týče provedena právem čili nic. Trestá se pak podle ustanovení §u 3 zák. již vzepření se úřední autoritě, došedší výrazu svémocným odstraněním věcí, postižených úředním opatřením a takto přivoděným porušením úředního opatření, již samo o sobě a nevyžaduje se na rozdíl od skutkové podstaty §u 1 zákona, by pachatel sledoval svým jednáním další cíl a by z jednání toho vzešel ještě jiný účinek než právě porušení úřední autority. Je proto právně bezvýznamnou okolnost, zdůrazňovaná zmateční stížností, rozsudkem ostatně nezjištěná, že rozsudkem okresního soudu v Prostějově ze dne 24. prosince 1924, potvrzeným v dotyčném výroku rozsudkem krajského soudu v Olomouci jako soudu odvolacího ze dne 2. března 1925, pokud se týče z části teprve tímto rozsudkem bylo zjištěno vlastnictví firmy Rudolf S. a spol. k věcem zabaveným v exekučních věcech eráru proti Ignáci G-ovi a Danieli S-ovi a exekuce, vedená na tyto předměty, byla prohlášena za nepřipustnou. Ostatně bylo oněch 4500 párů bot, zabavených dne 23. března 1923, zabaveno podle rozsudkového zjištění v daňové exekuci proti firmě Rudolf S. a spol. samotné tak, že rozsudkového výroku, jímž ohledně těchto zabavených věcí vinnými byli uznáni o b a obžalovaní, se tyto rozsudky vůbec nedotýkají. Z oněch právních úvah jest zjevnou bezpodstatnost i další námitky, že čin obžalovaných není trestným, poněvadž prý bylo prokázáno, že výtěžku prodeje zabaveného zboží bylo použito k zaplacení daní pokud se týče, že je výtěžek ten eráru k dispozici. Rozsudek zjišťuje pouze, že exekvované firmě Rudolf S. a spol. bylo povoleno zaplatiti dlužné daně v měsíčních lhůtách po 5000 Kč, ovšem ale za ponechání exekučního zájmu na zboží a že obžalovaný S., pokud vedl obchod, lhůty dodržel, zaplativ do 14. září 1923 celkem 29.000 Kč. Tu jde však opět o skutečnosti s hlediska oněch právních úvah při skutkové podstatě přestupku podle §u 3 zákona o maření exekuce zcela bezvýznamné a nalézací soud správně shledal v nich pouze jeden ze zjevů, pro něž nenabyl přesvědčení o vině obžalovaných ve směru přečinu podle §u 1 zákona pokud se týče spoluviny na něm, pro kteréžto trestné činy byla na ně vznesena obžaloba.

Předmětem exekučního práva zástavního, tudíž předmětem přestupku podle §u 3 zákona mohou býti také věci zastupitelné, bylo-li při zájemním popisu uvedeno jejich množství. K tomu došlo podle rozsudkového zjištění v souzeném případě. Trestnosti jednání obžalovaných, kteří odstranili zabavenou obuv tím, že ji prodali, není tudíž na závalu, že zabavené věci byly smíseny s věcmi nezabavenými, jelikož se vyráběla, na sklad dávala a prodávala (také) obuv nová. Nemění skutečnost ta ničeho na správnosti rozsudkového zjištění, podle něhož ze zabavených 7295 párů bot nalezeno bylo při revisi pouze 2059 párů, rozsudek pak

nezjišťuje a ani z výsledků hlavního přeličení nevychází na jevo, že by takto povstálý schodek 5236 párů byl nově vyrobenou a na sklad danou obuví vyrovnán.

Čís. 2460.

Místní příslušnost k trestnímu stíhání téhož pachatele pro několik krádeží, spáchaných v obvodech různých soudů, řídí se podle ustanovení Šu 51 odst. druhý a nikoli podle ustanovení Šu 56 tr. ř.

(Rozh. ze dne 31. srpna 1926, Nd II 123/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací rozhodl v trestní věci proti Bohumilu H-ovi a spol. pro zločin krádeže záporný spor o příslušnost mezi krajskými soudy v Olomouci a Ml. Boleslavi: Příslušným jest krajský soud v Ml. Boleslavi.

Důvody:

Proti Bohumilu H-ovi, Oldřichu Z-ovi a Františce D-ové, kteří byli do vazby ke krajskému soudu v Olomouci dodáni, bylo zahájeno trestní vyšetřování pro zločin krádeže, spáchaný dne 18. července 1926 v K. na Terezii K-ové, dne 22. (proti Františce D-ové dne 28.) července 1926 u onoho krajského soudu. Proti Bohumilu H-ovi a Františce D-ové zahájeno bylo u okresního soudu v Turnově (krajský soud v Ml. Boleslavi) v březnu 1926 trestní řízení pro přestupek krádeže spáchaný koncem roku 1925 po případě počátkem roku 1926 ke škodě Josefa Z-ého v U. Posléze zahájeno bylo proti Bohumilu H-ovi a Františce D-ové u krajského soudu v Hradci Králové v květnu 1926 trestní řízení pro krádež spáchanou dne 21. května 1926 na Františku H-ovi ve H. Tyto spisy byly postoupeny krajským soudem v Hradci Králové krajskému soudu v Ml. Boleslavi, který je zaslal, právě tak jako vlastní spisy (po případě spisy okresního soudu v Turnově) a spisy krajského soudu olomouckého, jemu 10. srpna 1926 postoupené, tomuto krajskému soudu prohlásiv se usnesením ze 16. srpna 1926 v trestní věci proti Bohumilu H-ovi, Oldřichu Z-ovi a Františce D-ové pro zločin krádeže nepřislušným. Usnesením ze 26. srpna 1926 neuznal krajský soud v Olomouci svou příslušnost a předložil spisy nejvyššímu soudu k rozhodnutí. Nejvyšší soud jako soud zrušovací staví se, slyšev generální prokuraturu, na stanovisko, již v dřívějším svém usnesení ze 17. srpna 1920, Nd I 491/20 (sb. n. s. č. 241) v obdobném případě zaujaté, podle něhož je příslušným v tomto případě k provedení trestního řízení podle Šu 51, odst. 2 tr. ř. krajský soud v Mladé Boleslavi, jako soud, který ostatní dva v úvahu přicházející soudy předstihl. Neboť ze zásady § 173 tr. zák. plyne, že dlužno zločinnou činnost ohledně několika zlodějských útoků, v jedno trestní řízení spojených, pokládati za celek. Proto jest každé místo, kde jednotlivá jednání byla předsevzata, místem činu, bez ohledu na to, zda byl by ten který útok sám o sobě jen přestupkem. Otázku příslušnosti řešiti jest v případech takových podle druhého odst. Šu 51, nikoli podle předpisu § 56, posl. věta tr. ř. Jelikož krajský soud v Mladé Boleslavi oba ostatní krajské soudy nepochybně předstihl, bylo jej uznati příslušným, jakkoli krádež jím stíhaná tvoří sama o sobě jen přestupek.